

Bevis paa i følgende Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Rode, den daværende Indenrigsminister, i en saakaldet „stor“ Tale — det ærede Medlem Hr. Rode holder næsten altid kun „store“ Taler —, en Tale, som det ærede Medlem i den Bog, han har udgivet med et Uddrag af sine Taler, har kaldt „Det nye Indenrigsministerium“. Her siger det ærede Medlem, Folketingstidende 1916—17, Sp. 852: „Jeg har nu fremstillet det nye Indenrigsministeriums Sager, dem, som foreligger i Dag. Jeg begyndte med at sige, at dette Ministeriums Virksomhed desværre saa ud til at blive langvarig. Naar jeg har sagt det, ønsker jeg at tilføje, at jeg vil haabe, at det dog ikke vil forsvinde; i alt Fald er jeg ganske sikker paa, at dets Virksomhed ikke kan gaa spurøst hen“. Der antydede det ærede Medlem Hr. Rode skarpere, end han siden har gjort det, at der var meget i denne Lovgivning, som det ærede Medlem vel kunde ønske at bevare, og det, Valget da stod om i 1920, var, om de Partier, som saa saaledes paa det, skulde sejre eller de Partier, som ønskede, at hele dette Lovgivningsarbejde skulde forsvinde, naar de ekstraordinære Tider faldt bort. Paa dette Punkt stod Valget, og paa dette Punkt sejrede de Konservative og Venstre.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger til hele den Diskussion, som i denne Rigsdagssamling, og jo ogsaa tidligere, er ført her i Landet om Statens Økonomi. Det forekommer mig, at man i denne Diskussion saa overmaade mange Gange har savnet en Betragtning, nemlig den, at man kan ikke raat og ligetil, som man har gjort det, for øvrigt i nogen Grad baade fra Tilhængere og fra Modstandere af den nuværende Opposition, drage en Sammenligning mellem Aarene 1913—20 og Aarene 1920—23. Man kan ikke skarpt og raat drage en saadan Sammenligning, thi den 31. Marts 1920 er jo ikke Skæringsdagen for, hvor den enes Ansvar begynder og den andens holder op. Den Finanslov, der var gældende for 1920—21, bærer vel ikke Finansminister Brandes' Navn, men var dog ført til tredie Behandling af ham her i Tinget, og der er utvivlsomt heller ingen, som vil nægte, at der skal gaa adskillig Tid, inden man kan sige, at Virkningerne af et vist økonomisk Styre er hørt op. Jeg vil da have Lov til at hævde, at hvis man skal bedømme de forskellige Perioder og deres økonomiske Styre retfærdigt, den konservative Periode indtil 1901, Venstres indtil 1913 og de Radikales indtil 1920, da maa man i store Træk tage det følgende Aar med,

da maa man tage Statsgælden i 1902, i 1914 og i 1921, thi det er jo ganske klart, at et nyt Styre kan ikke lige med eet lade alle Virkningerne af det tidligere Lovgivningsarbejde forsvinde. Derfor forekommer det ogsaa mig, at hele den Diskussion, der har været ført om den store Kassebeholdning, der var den 31. Marts 1920, ikke har nogen videre Interesse. Vi har jo andetsteds set, at man pyntede paa Kassebeholdningerne ultimo en Maaned; for Staten havde det Interesse at pynte paa Kassebeholdningen ultimo et Aar. Jeg vil altsaa have Lov at hævde, at i det store og hele skal man tage 1920—21 med for at kunne bedømme det radikal-socialdemokratiske økonomiske Styre. Man vil efter mit Skøn ikke deroverfor kunne sige, at de dyre Kulindkøb i 1920 vilde man have været alt for klog til at foretage. Det kan man ikke sige af den Grund, at der er Udtalelser fra radikal og socialdemokratisk Side om, at der kunde være god Grund til at købe dyre Kul i alt Fald til en 7—8 Maaneder frem i Tiden, d. v. s.; at man kan gaa ud fra, at de dyre Kul vilde være blevet købt ogsaa af den nuværende Opposition og vilde have været i alle Tilfælde i den Tid. Jeg for mit Vedkommende er af den Mening, at det var dem, der animerede til Købet; men det skal jeg ikke komme ind paa her.

Den dyre Kornlov af 1920 vil man heller ikke fra radikal eller socialdemokratisk Side kunne regne fra, thi vi har jo aldrig hørt noget om, at den Pris, Landmændene fik for deres Korn, skulde have været mindre, eller at Brødet skulde have været dyrere, og naar man ikke vilde stille sig paa et af disse Standpunkter, maatte Kornloven jo koste det, den kostede. Jeg vil altsaa i det store og hele have Lov til at hævde, at Statsgælden paa 1074 Mill. Kr. rammer det radikal-socialdemokratiske Styre.

En anden Betragtning angaaende Statens Økonomi savnes efter mit Skøn ogsaa ofte, naar man drøfter disse Forhold. Der er jo selvsagt ingen Tvivl om, at Samfundets Økonomi ligger til Grund for hele Statens Økonomi, og hvis man da vil se paa den Periode fra 1913—20 og Samfundets Økonomi fra 1920—23, vil man se, at enhver Sammenligning mellem disse Perioder er taabelig, og at det eneste, man virkelig kan bedømme, er den enkelte Periode for sig. Jeg vil da gerne have Lov til ved nogle enkelte Tal at vise, hvordan man ikke kan drage en saadan Sammenligning.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen talte forleden Dag om, at under Styret fra 1913—20 havde det danske Sam-